

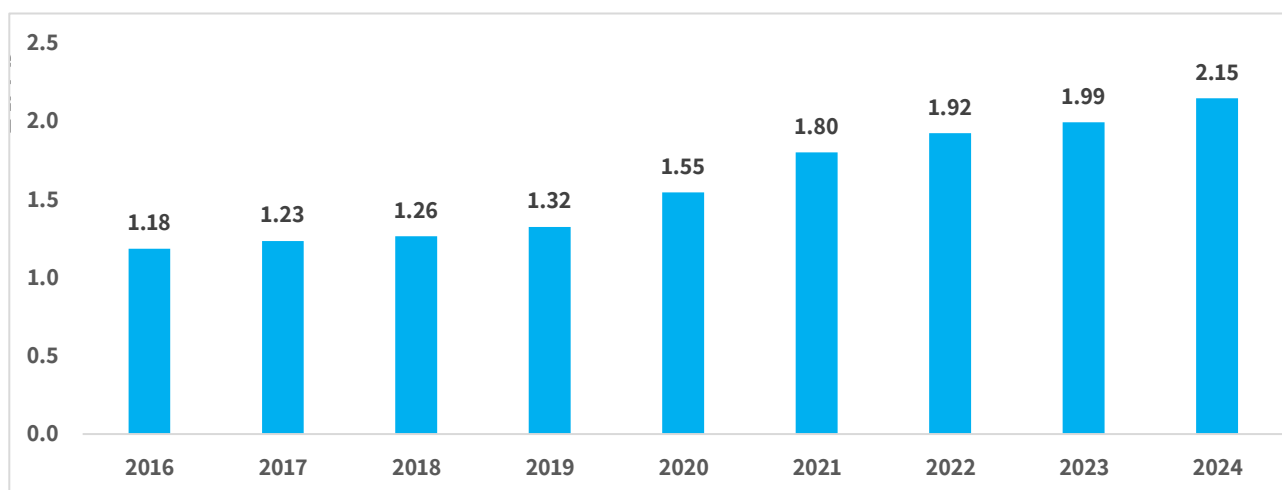
נתונים על יתרות עו"ש, פיקדונות וריביות

מסמך זה נכתב לקראת דיון בוועדת הכלכלה ב-10 ביוני 2025 בהצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - ריבית על יתרת זכות), התשפ"ג-2023. במסמך מוצגים נתונים על יתרת הפיקדונות וחשבונות העו"ש ועל הריבית שלהם, לאחר מכן, מוצג ניתוח של שיעור התמסורת על הפיקדונות ולבסוף מובא תיאור של הצעת החוק.

1. יתרות פיקדונות וחשבונות עו"ש

בתרשים 1 מוצגות היתרות בפיקדונות הציבור בשנים 2016-2024.

תרשים 1: יתרת פיקדונות הציבור במערכת הבנקאית (בטריליוני ש"ח, סוף תקופה)¹

לפי התרשים, בסוף 2024 יתרת פיקדונות הציבור במערכת הבנקאית הייתה כ-2.15 טריליון ש"ח – גידול של כ-81% בהשוואה לסוף 2016. עיקר הגידול, כ-45%, חל בשנים 2019-2022, בעיקר בגין גידול בפיקדונות שאינם נושאי ריבית, כלומר יתרות עו"ש. אלה הגורמים העיקריים לגידול ביתרת הפיקדונות:²

- החשש של הציבור מהפסדים בשוק ההון והסטה של כספים מאפיק זה לכספים נזילים. בשנת 2020 נרשמו פדיונות משמעותיים של קרנות נאמנות.
- במהלך משבר הקורונה הממשלה הגדילה את הוצאותיה בצורה ניכרת לשם תמיכות במשקי בית ועסקים, מה שהגדיל את סכומי הכסף הנזילים שלהם, המשתקפים בחשבונות עו"ש (שהם חלק מהפיקדונות).
- במהלך משבר הקורונה פעל בנק ישראל להגדלת הנזילות במשק באמצעות רכישת אג"ח ממשלתיות בשוק המשני, רכישת יתרות מט"ח והלוואות מוניטריות.

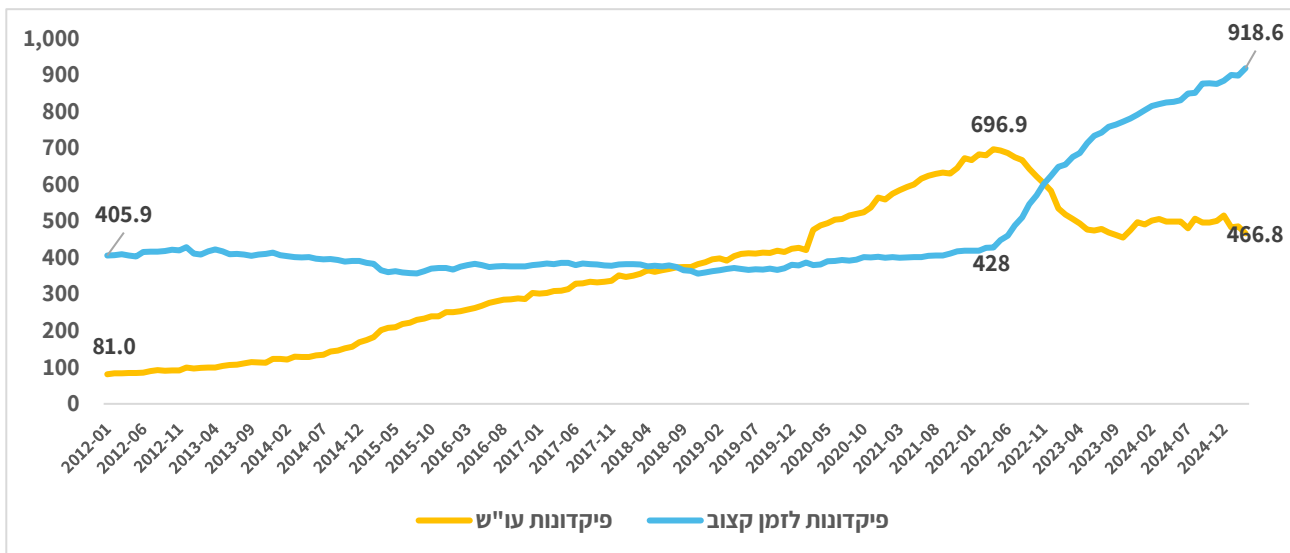
¹ בנק ישראל, [פיקדונות הציבור – הפעילות בישראל](#), עודכן: 21 בנובמבר 2024. כולל משקי הבית, לקוחות עסקיים ותושבי חוץ.

² בנק ישראל, [סקירת מערכת הבנקאות לשנת 2020](#), מאי 2021, עמ' 107-111.

פיקדונות הציבור נחלקים לשני סוגים עיקריים: **פיקדונות לזמן קצוב** – תוכניות פיקדון לזמן מוגדר מראש: שבועי, חודשי, מספר חודשים ומספר שנים; **פיקדונות עו"ש** – כספים שנמצאים בחשבונות העובר ושב של הציבור והם זמינים לו באופן מיידי. פיקדונות אלו עשויים להיות נושאי ריבית ושאנים נושאי ריבית (יפורט בהמשך).

בתרשים 2 מוצגות יתרות פיקדונות העו"ש והפיקדונות לזמן קצוב של תושבי ישראל, שאינם צמודי מדד.

תרשים 2: יתרות פיקדונות העו"ש והפיקדונות לזמן קצוב (במיליארדי ש"ח, תושבי ישראל, לא צמוד)³

בתרשים אפשר לראות את הנתונים האלה:

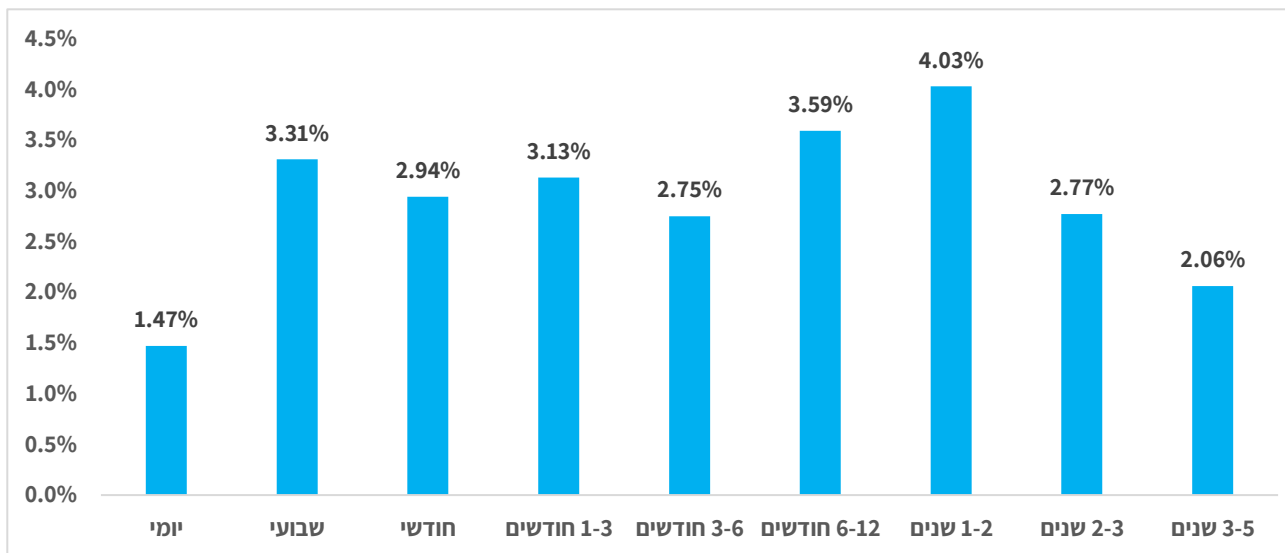
- יתרת **הפיקדונות לזמן קצוב** נשארה ברמה דומה לאורך השנים (כ-400 מיליארד ש"ח) עד לתחילת שנת 2022 – **כ-428 מיליארד ש"ח** באפריל 2022. בחודש זה החלה מגמת עלייה מתמשכת בפיקדונות לזמן קצוב, בעקבות עליית ריבית בנק ישראל שהובילה לעלייה בריבית המשולמת על פיקדונות. עם זאת, הריבית על הפיקדונות למשקי הבית לא עלתה בצורה מלאה כמו ריבית בנק ישראל (כפי שיוצג בפרק 2), וייתכן שהדבר מקטין את הכדאיות עבור הציבור של הסטת כספים מהעו"ש (שברובו הגדול אינו נושא ריבית) לפיקדונות נושאי ריבית. נכון למרץ 2025 יתרת הפיקדונות לזמן קצוב היא כ-**919 מיליארד ש"ח** – גידול של **115%** ביחס לאפריל 2022.
- יתרת **פיקדונות העו"ש** עלתה בצורה מתונה לאורך השנים עד לתחילת שנת 2020. משנה זו, כפי שהוסבר לעיל – עקב הרצון לנזילות בזמן משבר הקורונה ופדיונות של קרנות נאמנות – חלה עלייה חדה ביתרות העו"ש של הציבור, ובאפריל 2022 הן הגיעו לשיא של כ-**697 מיליארד ש"ח** – גידול של **63%** מינואר 2020. בחודש זה החלה ירידה ביתרת פיקדונות העו"ש של הציבור (בהתאם לעליית ריבית בנק ישראל), והיא נמשכה עד אוקטובר 2023 – כ-**455 מיליארד ש"ח**. מחודש זה (תחילת מלחמת חרבות ברזל) חלה התמתנות בשיעור הגידול של פיקדונות נושאי ריבית, ייתכן שבעקבות חוסר הוודאות הכלכלית וההעדפה של הציבור להחזיק כסף נזיל בזמן מלחמה.⁴ נכון למרץ 2025 יתרת פיקדונות העו"ש היא כ-**467 מיליארד ש"ח**.

³ בנק ישראל, [סך הכספים שהציבור מחזיק בחשבונות עובר ושב ובפיקדונות בנקאיים](#), ספטמבר 2024.

⁴ בנק ישראל, [סקירת מערכת הבנקאות בישראל - שנת 2023](#), מאי 2024, עמ' 56.

בתרשים 4 להלן מוצגת הריבית הממוצעת של כלל מערכת הבנקאות על פיקדונות חדשים בריבית משתנה שהופקדו באפריל 2025.

תרשים 4: הריבית הממוצעת על פיקדונות בריבית משתנה (אפריל 2025)⁸

אפשר לראות כי קיימים פערים משמעותיים בשיעור הריבית המשולמת על פיקדונות לפי משך התקופה של הפיקדון. כך, הריבית הממוצעת על פיקדון יומי היא **1.47%** לעומת ריבית על פיקדון שבועי של **3.31%**. הריבית הגבוהה ביותר היא על פיקדונות לתקופה של בין שנה לשנתיים – **4.03%**, והריבית על פיקדונות למשך זמן ארוך יותר נמוכה משמעותית – **2.06%**. ייתכן כי נתון זה נובע מציפיות השוק להורדת ריבית משמעותית בטווח הזמן הבינוני.

מנתוני בנק ישראל עולה כי נכון למרץ 2025 ביתרות העו"ש של משקי הבית יש כ-**228 מיליארד ש"ח**. מתוך סכום זה **92.4%** הן יתרות עו"ש שאינן נושאות ריבית כלל, כלומר כ-**211 מיליארד ש"ח מכספי משקי בית אינם נושאי ריבית עבור הלקוחות**. עבור פיקדונות עו"ש נושאי ריבית, משולמת ריבית ממוצעת של **0.7%** ועל **כלל יתרות העו"ש** (נושאות ריבית ושאין נושאות ריבית) **משולמת ריבית ממוצעת של 0.1% לכלל לקוחות משקי הבית של מערכת הבנקאות**.⁹

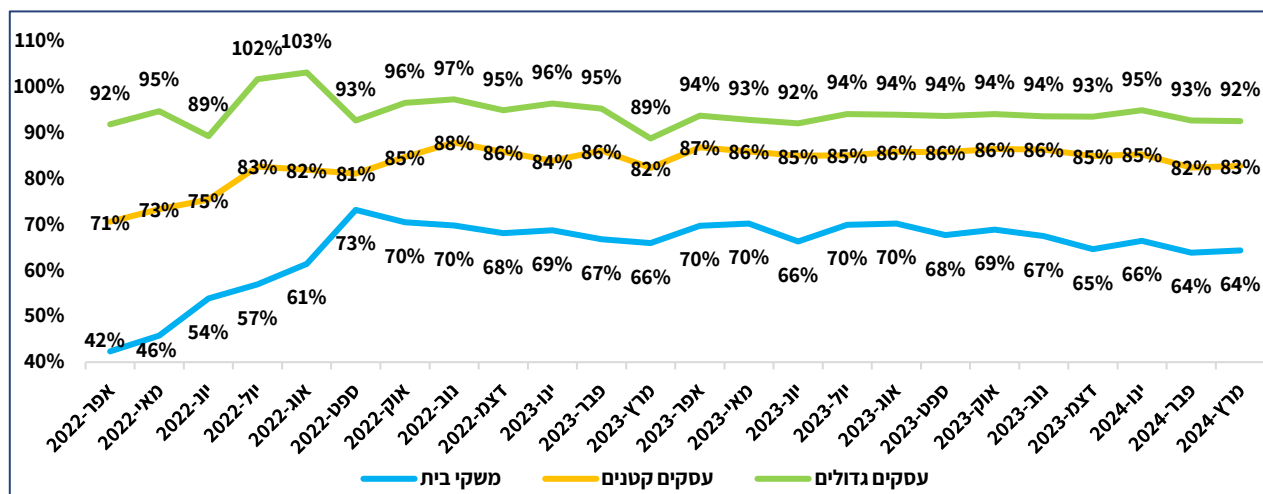
3. תמסורת עליית ריבית בנק ישראל לריבית הפיקדונות

השפעת השינוי בריבית בנק ישראל על השינוי בריבית על הפיקדונות או על האשראי נקראת **תמסורת**. שיעור התמסורת מחושב כיחס בין השינוי בריבית הפיקדונות בנקודות האחוז לבין השינוי בריבית בנק ישראל בנקודות האחוז בתקופה מסוימת. בפרק זה, שיעור התמסורת מחושב כשינוי בין החודש המוצג לבין חודש הבסיס – **מרץ 2022**, שהוא החודש שקדם לתחילת עליית ריבית בנק ישראל. בתרשים 5 מוצג שיעור התמסורת לפיקדונות לפי מגזרי פעילות, בתקופה שבין אפריל 2022 למרץ 2024.

⁸ בנק ישראל, דשבורד ריביות, [פיקדונות](#), אפריל 2025.

⁹ בנק ישראל, השוואת ריביות על פיקדונות ועל אשראי, [ריבית עובר ושכ \(זכות\)](#), מרץ 2025.

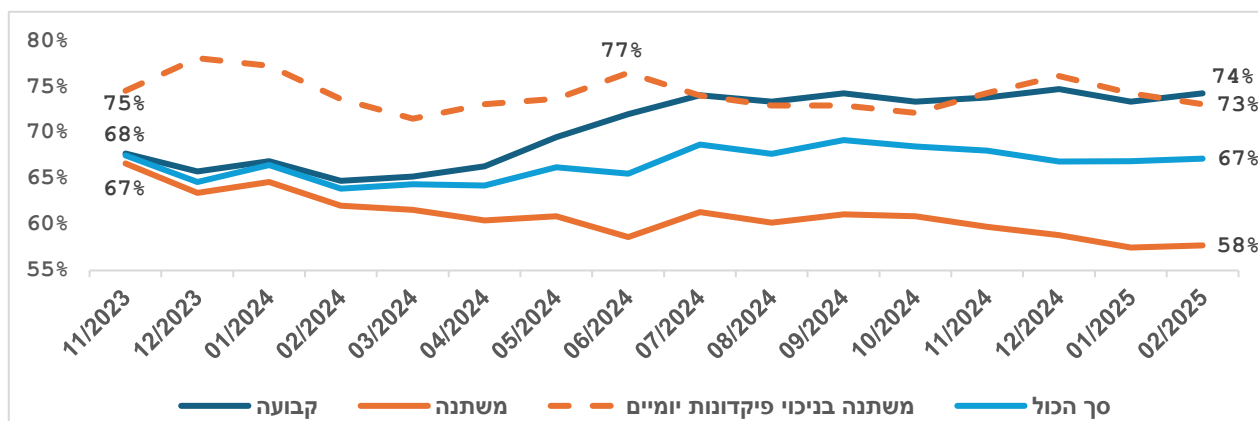
תרשים 5: שיעור התמסורת לפיקדונות לפי מגזרי פעילות (אפריל 2022 – מרץ 2024)¹⁰

בתרשים אפשר לראות כי חלה עלייה עקבית בשיעור התמסורת בכל המגזרים, והוא התייצב החל מהרבעון האחרון של 2022. עם זאת, במגזר משקי הבית שיעור התמסורת באפריל 2022 היה נמוך – 42%, ונדרש זמן עד שהוא התייצב על כ-70% בסוף 2022. נוסף על כך, נכון לתחילת שנת 2024, שיעור התמסורת במגזר משקי הבית, 64%, נמוך משיעור התמסורת אצל עסקים קטנים וגדולים – 83% ו-92% בהתאמה.

בתרשים 6 להלן מוצג שיעור התמסורת של פיקדונות משקי בית, לפי סוג הריבית.

תרשים 6 – שיעור התמסורת של פיקדונות משקי בית, לפי סוג הריבית (פיקדונות בש"ח לא צמודים)¹¹

מהתרשים אפשר לראות את הדברים הבאים:

- שיעור התמסורת של פיקדונות משקי הבית היה 68% בסוף 2023, דומה לרמה לאורך כל התקופה, נמוך משמעותית משיעור התמסורת במגזר העסקי – 89% (ממוצע משוקלל של כלל מגזרי הפעילות העסקית).¹²
- בחינה של שיעור התמסורת לפי סוג הריבית, מראה כי בסוף 2023 שיעור התמסורת לפיקדונות בריבית קבועה היה דומה לשיעור זה בריבית משתנה - ייתכן וכתוצאה מחוסר וודאות של השוק בדבר תוואי ריבית בנק ישראל

¹⁰ בנק ישראל, [סקירת מערכת הבנקאות בישראל – שנת 2023](#), מאי 2024, עמ' 54.

¹¹ בנק ישראל, [סקירת מערכת הבנקאות לשנת 2024](#), מאי 2025, עמ' 73.

¹² בנק ישראל, [סקירת מערכת הבנקאות לשנת 2024](#), מאי 2025, עמ' 69.

הצפוי בשנת 2024. בשנת 2024 חלה התבדרות בין שיעורי התמסורת, כך שהשיעור על פיקדונות בריבית קבועה עלה לכ-74% בעוד ששיעור התמסורת בפיקדונות בריבית משתנה ירד ל-58% נכון לפברואר 2025.

לפי בנק ישראל, ירידה זו נובעת בעיקרה כתוצאה מהירידה בתמסורת לריבית הפיקדונות היומיים, שכן הם מתומחרים בריבית נמוכה יותר כיוון שהם מאפשרים נזילות מיידית ללקוח במשיכתם ולכן לבנקים יש יכולת מצומצמת להסתמך עליהם כמוקד יציב למתן אשראי. פיקדונות אלו מהווים חלק ניכר מכלל הפיקדונות בריבית משתנה, ולכן הירידה בכלל שיעור התמסורת של פיקדונות בריבית משתנה.¹³ **בניכוי פיקדונות יומיים**, שיעור התמסורת של פיקדונות בריבית משתנה היה זהה כמעט לשיעור בריבית קבועה – 73%-74% בהתאמה.

לפי סקירות של הפיקוח על הבנקים, הפערים בין מגזרי הפעילות עשויים להיות מוסברים על ידי כמה גורמים:¹⁴

- **תקופת זמן הפיקדון:** הבנקים מציעים פיקדונות לטווחי זמן שונים, מפיקדונות יומיים ועד לפיקדונות לתקופות ארוכות. האשראי שהבנק מעמיד הוא בדרך כלל לתקופות זמן ארוכות (למשל משכנתה), ולכן פיקדונות לטווחי זמן ארוכים יותר נחשבים יציבים יותר לבנק כמקור למתן אשראי ומשום כך הריבית על פיקדונות לתקופות ארוכות, בדרך כלל גבוהה יותר ביחס לריבית על פיקדונות לתקופות קצרות.

- **סוג הלקוח:** לקוחות בעלי כוח מיקוח גדול יותר מול הבנק יוכלו לקבל תנאים טובים יותר לפיקדונות שהם מפקידים. דבר זה נובע הן מכך שללקוח גדול, למשל לקוח עסקי, יש סל פעילות נרחב מול הבנק, והן מכך שסכום הפיקדונות שלו בבנק גבוה יותר מסכום פיקדון של משקי בית. כמו כן, ללקוחות מתוחכמים יותר יש יכולת טובה יותר להשוות מחירים ובכך להשיג ריבית גבוהה יותר על פיקדונות. בשנת 2023 סכומי הפיקדונות של משקי הבית היו כ-16% מסך פיקדונות הציבור¹⁵, ומשקלם ממספר הפיקדונות היה כ-79%; כלומר, **סכום פיקדון ממוצע של משק בית נמוך במידה ניכרת מפיקדון ממוצע של לקוח עסקי**, וזה עשוי להסביר את הפער בשיעור התמסורת.

- **סוג הריבית של הפיקדון:** בפיקדונות בריבית קבועה הבנק חשוף לסיכון הריבית, כיוון שבפיקדון זה הריבית קבועה לכל אורך התקופה, גם אם חלה ירידה משמעותית בריבית בנק ישראל, ולכן ייתכן ויחולו שינויים בתמסורת בפיקדונות אלו, גם אם לא חל שינוי בריבית בנק ישראל בפועל – כתוצאה מציפיות השוק לגבי תוואי הריבית.

כאמור, משך הפיקדון עשוי להשפיע על הריבית ועל שיעור התמסורת. לפי סקירת הפיקוח, בממוצע בשנת 2023, לפחות מחצית מביצועי הפיקדונות של המגזר העסקי היו לטווח זמן קצר, עד חודש, ואילו כשני שלישים מהפיקדונות של משקי הבית היו לתקופה ארוכה יותר, של יותר מחודש.¹⁶ כלומר, **דווקא מגזר משקי הבית מתאפיין בפיקדונות לזמן ארוך יותר, שאמורים להניב ריבית גבוהה יותר** בשל הוודאות שהם מייצרים לבנקים בהעמדת אשראי.

בתרשים 7 מוצג שיעור התמסורת הממוצע בשנת 2023 לפי מגזרי פעילות ולפי תקופת פיקדון.

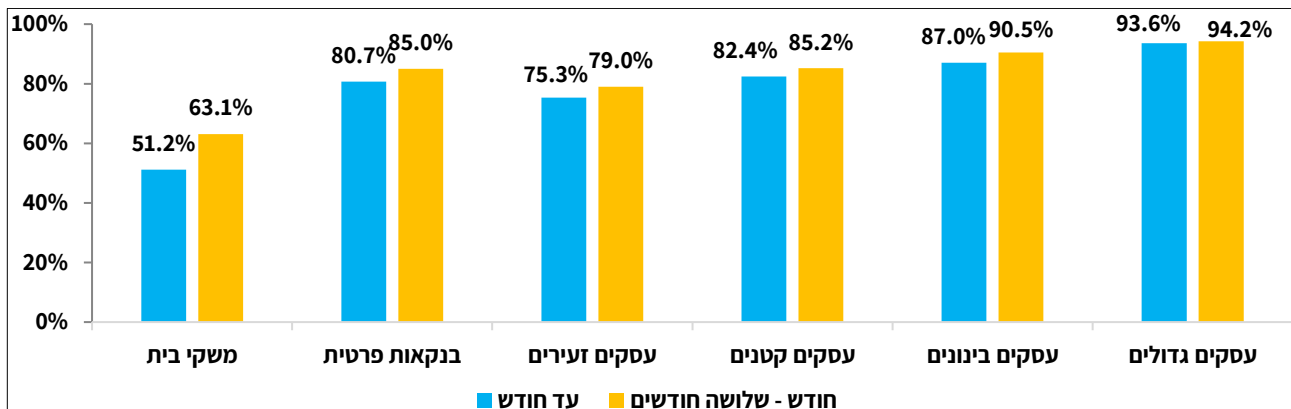
¹³ שם, עמ' 68-73.

¹⁴ בנק ישראל, [סקירת מערכת הבנקאות בישראל – שנת 2023](#), מאי 2024, עמ' 53-56; [סקירת מערכת הבנקאות לשנת 2024](#), מאי 2025, עמ' 70.

¹⁵ התנועה בפיקדונות, לא היתרות כפי שהוצגו לעיל.

¹⁶ בנק ישראל, [סקירת מערכת הבנקאות בישראל – שנת 2023](#), מאי 2024, עמ' 57.

תרשים 7: שיעור התמסורת לפיקדונות לפי מגזרי פעילות ותקופת פיקדון (ממוצע 2023)¹⁷

בתרשים אפשר לראות כי גם אם משווים את הריבית על הפיקדונות בין מגזר משקי הבית לשאר המגזרים למשך אותה תקופה, **שיעור התמסורת במגזר העסקי, ובפרט אצל עסקים גדולים, גבוה במידה ניכרת**. כמו כן, במגזר משקי הבית הפער בשיעור התמסורת לפי תקופת הפיקדון הוא גבוה בהשוואה למגזרים העסקיים, והדבר מלמד כי במשקי הבית הפקדת כספים לזמן ארוך יותר אכן מניבה ריבית גבוהה יותר באופן ניכר, אך בשיעורים נמוכים משיעורי הריבית הניתנים למגזר העסקי ולמגזר הבנקאות הפרטית (משקי בית עם תיק נכסים בבנק של יותר מ-3 מיליון ש"ח). נראה כי גורמים לפער בשיעור התמסורת הם: כוח השוק שיש לבנקים במגזר משקי הבית – לעסקים יש חלופות נגישות יותר לפיקדונות כספיים, והתחרות גורמת לשיעור תמסורת גבוה יותר; יתרון לגודל של לקוחות עסקיים ועלויות תפעול גבוהות יותר במגזר משקי הבית (מאות סניפים ברחבי הארץ) בהשוואה ללקוחות עסקיים גדולים.

מנתוני הפיקוח על הבנקים על שיעור התמסורת של פיקדונות משקי בית, לפי משך זמן הפיקדון עולה כי שיעורי התמסורת לפיקדונות לטווחי זמן קצרים – יומיים, שבועיים ועד חודש – נמוכה משמעותית משיעור התמסורת לטווח זמן ארוך יותר של חצי שנה עד שנה – גם בפיקדונות בריבית קבועה וגם בריבית משתנה. עם זאת, כמעט בכל טווחי הזמן, **חלה ירידה בשיעור התמסורת של פיקדונות בריבית משתנה** בין דצמבר 2023 לפברואר 2025, כלומר, גם ללא שינוי בריבית בנק ישראל, שיעור הריבית על פיקדונות למשקי בית ירד בתקופה זו. בפיקדונות יומיים, שהם כ- **40% מכלל פיקדונות משקי הבית בריבית משתנה, חלה ירידה משיעור תמסורת של 41% לשיעור של 34%**.¹⁸

היבט נוסף של שיעור התמסורת שנבדק במסגרת סקירת מערכת הבנקאות לשנת 2024 הוא **הפער בין שיעור התמסורת הממוצע לבין שיעור תמסורת חציוני**. כאמור לעיל, גודל הפיקדון משפיע על גובה הריבית, ולכן פיקדון גדול יותר יקבל ריבית גבוהה יותר ובהתאמה שיעור התמסורת יהיה גבוה יותר. נתון זה גורם לכך ששיעור התמסורת הממוצע יהיה גבוה יותר משיעור התמסורת החציוני. מנתוני בנק ישראל עולה כי **בפיקדונות בריבית קבועה** הפער בין שיעור התמסורת הממוצע לשיעור החציוני נע בין 23%-ל-68%, כלומר, חצי מהלקוחות מקבלים בין 23%-ל-68% משיעור התמסורת הממוצע, פער נמוך יחסית לפיקדונות בריבית משתנה. בפיקדונות **בריבית משתנה** הטווח נע בין

¹⁷ שם.

¹⁸ בנק ישראל, [סקירת מערכת הבנקאות לשנת 2024](#), מאי 2025, עמ' 71-72.

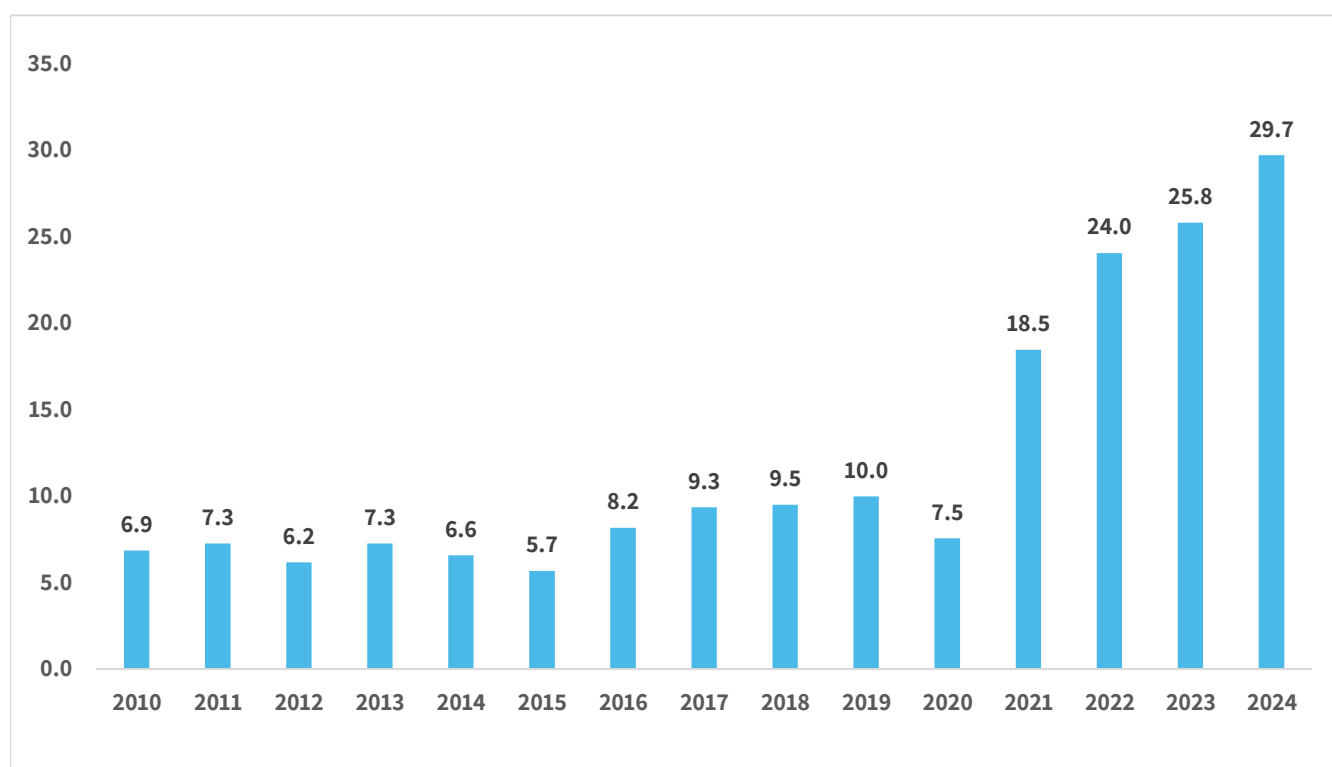
4% ל-98%, כלומר, יש בנקים בהם חצי מהלקוחות מקבלים כ-4% מהתמסורת הממוצעת של כלל לקוחות הבנק, כלומר, **אי השיוויון בין הלקוחות הוא משמעותי**.¹⁹

לפי השוואה בין-לאומית שבוצעה על ידי הפיקוח על הבנקים, שיעור התמסורת בישראל למשקי בית נכון לפברואר 2025 הוא כ-74% - גבוה משיעור זה בארה"ב ובאירופה - 40%-29% בהתאמה, אך נמוך משיעור בבריטניה ובאוסטרליה - 77%-75% בהתאמה. יש לציין כי ההשוואה נעשתה בין פיקדונות **בריבית קבועה**, שבהם, כמוצג לעיל, שיעור התמסורת היה גבוה מפיקדונות בריבית משתנה - שיעור תמסורת של 58% נכון לפברואר 2025.²⁰

4. השפעת יתרות העו"ש על רווחי מערכת הבנקאות

בתרשים 8 להלן מוצגים רווחי מערכת הבנקאות בשנים 2010-2024.

תרשים 8: רווחי מערכת הבנקאות (במיליארדי ש"ח, 2010-2024)²¹

אפשר לחלק את רווחי מערכת הבנקאות לשלוש תקופות עיקריות:

- בשנים 2010-2019 הייתה עלייה מתמשכת בשיעור שנתי ממוצע של כ-4.3% ברווח הנקי.

¹⁹ שם, עמ' 73-74.

²⁰ שם, עמ' 69-70.

²¹ בנק ישראל, [מאגר סדרות - דוחות כספיים בנקים](#), כניסה: 5 ביוני 2025.

- בשנת 2020, תחילת משבר הקורונה, חלה ירידה של **24.4%** ברווח הנקי, הנובעת מהירידה בסך הכנסות הריבית ועלייה בהוצאות להפסדי אשראי עקב משבר הקורונה, אשר השפיע על יכולת ההחזר של הלווים.²²
- **בשנים 2021–2024 חלה עלייה ניכרת בתוצאות מערכת הבנקאות** בשיעור שנתי ממוצע של **17.2%**, הרווח הנקי של מערכת הבנקאות בשנת 2024 היה **כ-29.7 מיליארד ש"ח – גידול של פי 3 ברווחים** בהשוואה ל-2019. סיבה מרכזית לגידול המשמעותי בשנים האחרונות ברווחי מערכת הבנקאות היא קיומו של **עודף נכסים נושאי-ריבית (אשראי) על פני התחייבויות נושאות-ריבית (פיקדונות)**.²³ פער זה נובע בעיקרו מההיקף המשמעותי של יתרות זכות בחשבונות עו"ש, שכאמור, ברובן המוחלט אינן משלמות ריבית כלל. כמוצג לעיל, נכון למרץ 2025, יתרות העו"ש הן כ-467 מיליארד ש"ח ומהוות כרבע מכלל פיקדונות הציבור.

5. הצעת החוק

בהצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - ריבית על יתרת זכות), התשפ"ג-2023 מוצע לקבוע כי תאגיד בנקאי יהיה חייב לשלם ללקוח ריבית על יתרת זכות בחשבון העו"ש. שיעור הריבית המזערית שישולם ללקוח יקבע על ידי הנגיד, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור שר האוצר.²⁴

כמוצג במסמך, נכון למרץ 2025, קיים סכום של כ-228 מיליארד ש"ח ביתרות העו"ש של משקי הבית, מהם כ-**211 מיליארד ש"ח הם יתרות זכות שאינן נושאות ריבית כלל**. מכך עולה כי קביעת ריבית מזערית בשיעור של 1% על יתרות אלו, תחייב את מערכת הבנקאות לשלם הוצאות בסך של כ-**2.1 מיליארד ש"ח** ללקוחותיהם.

בכנס של בנק ישראל שנערך בנובמבר 2024, נגיד בנק ישראל אמר כי **יתרות העו"ש של הציבור גבוהות במיוחד**, וכי הבנקים מפיקים מכך רווחים משמעותיים. לאור זאת, בנק ישראל הנחה את הבנקים להציג תוכניות במטרה להרחיב את האפשרויות העומדות בפני לקוחותיהם להעברת הכספים מיתרות העו"ש לפיקדונות נושאי ריבית.²⁵

במרץ 2025 הודיע בנק ישראל על מתווה של הקלות כספיות בסכום כולל של כ-3 מיליארד ש"ח ללקוחות מערכת הבנקאות במשך כשנתיים החל מאפריל 2025. מתוך כ-1.5 מיליארד ש"ח שהוקצו למתווה בשנה הראשונה, כ-**600 מיליון ש"ח (40%) הוקצו לטובת מתן ריבית או הטבות בתחום יתרות הזכות בחשבון העו"ש** ושיפור בריבית המשולמות על פיקדונות לטווח קצר. הקלות אלו יכולות להיעשות על ידי מתן ריבית על יתרות זכות בעו"ש, העלאת שיעור הריבית המשולמת על פיקדון קיים או הטבות כספיות אחרות. לפי בנק ישראל, מתווה זה יוכל להועיל בצורה

²² בנק ישראל, [סקירת מערכת הבנקאות לשנת 2020](#), מאי 2021.

²³ להרחבה בנושא הרווחיות: נעם בוטוש, [תיאור וניתוח התוצאות העסקיות של מערכת הבנקאות](#), מרכז המחקר והמידע של הכנסת, ספטמבר 2024.

²⁴ מאגר החקיקה הלאומי, [הצעת חוק הבנקאות \(שירות ללקוח\) \(תיקון - ריבית על יתרת זכות\)](#), התשפ"ג-2023.

²⁵ בנק ישראל, [דברי נגיד בנק ישראל פרופ' אמיר ירון בכנס הפיקוח על הבנקים 2024](#), 27 בנובמבר 2024.

טובה יותר ללקוחות מערכת הבנקאית מאשר תהליכי מיסוי ספציפיים (לדוגמה מס רווחי-יתר שהוטל על מערכת הבנקאות בשנים 2024-2025)²⁶ או תהליכי חקיקה המתערבים בתמחור מוצרי בנקאות וניהול כספי העו"ש.²⁷

נציין כי בחודשים האחרונים נעשו שני תיקונים **לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981**, שמטרתם לעודד תחרות בנושא הפיקדונות ולהגביר את המידע אצל הלקוחות בנוגע לכספים שלהם בחשבונות העו"ש. כך, תיקון שאושר ב-14 במאי 2025 נעשה בכדי לאפשר נידוד פיקדונות של לקוחות ללא צורך בהעברת חשבון הבנק. תיקון נוסף לחוק, שאושר ב-21 במאי 2025, קובע כי לקוח שלו יתרת זכות בעו"ש של מעל 15,000 ש"ח יקבל הודעה על ידי הבנק שלו על יתרת זכות גבוהה בחשבון העו"ש וכן הפניה למידע על חלופות השקעה לכספים אלו.²⁸

לאחרונה הוקם באתר בנק ישראל דף ייעודי בנוגע למידע על האפשרויות השונות העומדות בפני הלקוחות כחלופה לניהול כספים בחשבון העו"ש. בדף זה מוצגים נתונים על פיקדונות בנקאיים, קרן כספית ומלווה קצר-מועד (מק"מ) וכן הסברים על מוצרי ההשקעה השונים.²⁹

הפיקדונות הם מקורות ההון העיקריים של המערכת הבנקאית, ואחת הסיבות לכך ששיעור התמסורת על ריבית הפיקדונות נותר נמוך במגזר משקי הבית היא רמת תחרותיות נמוכה במערכת הבנקאות וחסמים בכניסה של מתחרים חדשים בשוק זה. מתן אפשרות לגופים חוץ-בנקאיים להציע שירותי פיקדונות לציבור – תוך תיאום בין המפקחים הפיננסיים השונים – **עשוי להגדיל את התחרות** הן בשוק הפיקדונות והן בשוק האשראי, תוך הגדלת הביזור בשווקים הפיננסיים והפחתת סיכוני האשראי. באוקטובר 2024 פורסם דוח הביניים של הצוות לבחינת מתווים למתן רישיון בנק לגופים חוץ-בנקאיים ובו פורטו התיקונים הנדרשים (חקיקה, רגולציה ומדיניות פיקוחית) כדי לאפשר מתן רישיון בנקאי לגופים חוץ-בנקאיים.³⁰

²⁶ להרחבה: מאיר אזנקוט, [העלאת שיעור המע"מ על רווחי הבנקים](#), מרכז המחקר והמידע של הכנסת, פברואר 2024.

²⁷ בנק ישראל, [גיבוש וכניסה לתוקף של מתווה הקלות כספיות בסך של 3 מיליארדי ש"ח ללקוחות המערכת הבנקאית](#), 30 במרץ 2025.

²⁸ מאגר החקיקה הלאומי, [חוק הבנקאות \(שירות ללקוח\), תשמ"א-1981](#). להרחבה על הצעת החוק בנושא מידע על יתרות עו"ש: נעם בוטוש, [סקירה של פיקדונות הציבור ויתרות עו"ש](#), מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דצמבר 2024.

²⁹ בנק ישראל, [אל תיתנו לכסף שלכם לישון בעו"ש](#), כניסה: 8 ביוני 2025.

³⁰ בנק ישראל, [מתווה למתן רישיון בנק לגופים חוץ-בנקאיים](#), כניסה: 12 במרץ 2025.